

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/123/2023
Identifikačné číslo spisu:	1412220823
Dátum vydania rozhodnutia:	26.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1412220823.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členiek senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a JUDr. Viery Nevedelovej, v spore žalobkyne W. J., nar. P., bytom O., zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s. r. o., so sídlom Záhradnícka 51, Bratislava, IČO: 47 234 318, proti žalovanému V. Q., nar. B., bytom B., zastúpenému: Advokátska kancelária Ivan Syrový, s. r. o., so sídlom Kadnárova 83, Bratislava, IČO: 47 232 765, za účasti intervenienta UNIQA pojišťovna, a. s., Evropská 810/136, Vokovice, Praha 6, Česká republika, IČO: 49 240 480, konajúcou na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky UNIQA pojišťovna, a. s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, Krasovského 3986/15, Bratislava, IČO: 53 812 948, zastúpenej: Advokátska kancelária PRK Partners s. r. o., so sídlom Suché Mýto 1, Bratislava, IČO: 35 978 643, o náhradu škody na zdraví, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B4-24C/321/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. marca 2023 sp. zn. 4Co/146/2022, 4Co/147/2022 takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovanému a intervenientovi p r i z n á v a voči žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa žalobou, doručenou dňa 27. 12. 2012 na bývalý Okresný súd Bratislava IV (ďalej aj „súd prvej inštancie“, „prvoinstančný súd“ alebo „okresný súd“) sa domáhala, aby rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť jej náhradu škody na zdraví s príslušenstvom. Svoj žalobný návrh odôvodnila tým, že dňa 26. 12. 2008 v čase približne o 19.20 hod. došlo v Bratislave na ulici Pod Rovnicami 33 v Líščom údolí k dopravnej nehode, kde došlo k stretu medzi zaparkovaným osobným motorovým vozidlom zn. Škoda Fabia Combi, EČV: Z. vodiča - žalovaného a cyklistkou - žalobkyňou. Pri dopravnej nehode žalobkyňa utrpela mnohopočetné závažné poranenia so zanechaním trvalých následkov, v dôsledku ktorých bola viackrát ústavne hospitalizovaná a musela sa podrobiť náročnej a bolestivej liečbe.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 15. júna 2018 č. k. 24C/321/2012-359 v spojení s opravným

uznesením z 28. februára 2022 č. k. 24C/321/2012-651 žalobu zamietol a žalovanému priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Doplniacím rozsudkom z 13. augusta 2019 č. k. 24C/321/2012-502 doplnil rozsudok súdu prvej inštancie na č. l. 359 o výrok, ktorým priznal intervenientovi voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2.1. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania, súd vykonal dokazovanie len vo vzťahu k vznesenej námietke a dospel k záveru, že námietka premlčania je podaná dôvodne. Uplatnený nárok nie je možné z tohto dôvodu priznať (bez skúmania a dokazovania samotného nároku z pohľadu hmotného práva) a žalobu bolo nutné zamietnuť. Ak v žalobe žalobkyňa označila žalovaného, vychádzajúc z uvedených lekárskejších správ už mala vedomosť o tom, v akej výške jej bola spôsobená škoda škodnou udalosťou - autonehodou (mala vedomosť o základnom bodovom ohodnotení bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia), ale i o tom, že jej vznikla škoda určitého druhu a rozsahu, vyčíslená v peniazoch, zároveň i o tom, kto škodu spôsobil, ak ako tzv. škodcu v návrhu označila. Na základe týchto zistení si uplatnila nárok na súde na odškodnenie za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške základného bodového ohodnotenia týchto zložiek titulom práva na náhradu škody z ublíženia na zdraví. Od mesiaca máj 2010 (lehota ustálená na základe znaleckého posudku č. 174/2017 Znaleckej organizácie v odbore Zdravotníctvo a farmácia, forensic.sk, Inštitút forenzných medicínskych expertíz) jej začala plynúť dvojročná premlčacia doba na prípadné primerané zvýšenie odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb., pričom uplynula počas mája 2012. Právo na primerané zvýšenie odškodnenia za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia uplatnila až podaním z 27. 12. 2012, ktoré došlo súdu toho istého dňa, teda až po uplynutí dvojročnej premlčacej doby na uplatnenie primeraného zvýšenia odškodnenia vychádzajúc zo základného bodového ohodnotenia týchto zložiek práva na náhradu škody z titulu ublíženia na zdraví. K námietke žalobkyne uviedol, že korektív dobrých mravov nesmie byť na ujmu princípu právnej istoty, čo rozhodne námietka premlčania predstavuje, nakoľko táto námietka rieši situácie v súlade s požiadavkami istoty právnych vzťahov a ochrany povinného subjektu, povinnosť ktorého pravdepodobne zanikla. Vznesenie námietky premlčania treba považovať za celkom bežné uplatnenie práva vyplývajúce zo zákona. Je len v záujme právnej istoty, aby subjekty svoje práva uplatňovali riadne a včas.

2.2. V doplniacom rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalovanému ako úspešnej strane sporu priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu a zároveň priznal v plnom rozsahu aj nárok na náhradu trov konania úspešnému intervenientovi na strane žalovaného.

3. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave (ďalej a j „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom z 29. marca 2023 sp. zn. 4Co/146/2022, 4Co/147/2022 napadnutý rozsudok a doplniaci rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením potvrdil a žalovanému a intervenientovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

3.1. V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovanie, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala proti žalovanému zaplatať žalovanej istiny s príslušenstvom titulom náhrady škody na zdraví, jeho skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní, keď vzal do úvahy všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov a z obsahu spisu vyšli najavo, pričom správne vychádzal z výsledkov dokazovania vykonaného v konaní vedenom na súde prvej inštancie a vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov. Vec posúdil správne i po právnej stránke, keď na zistený skutkový stav aplikoval príslušné zákonné ustanovenia. Svoje zistenia a závery, pre ktoré žalobu zamietol aj riadne odôvodnil a vysporiadal sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi sporových strán súvisiacimi s predmetom konania. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, čoho sa žalobkyňa domáhala, i aké bolo procesné stanovisko žalovaného aj intervenienta k žalobe; z ich tvrdení a argumentácie výstižne vyselekoval podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty a vo vzťahu k rozhodujúcim sporným skutočnostiam podrobne ozrejmil tiež, aké zistenia vyplynuli z toho-ktorého z vykonaných dôkazov. Zistené skutočnosti následne zrozumiteľne a v súlade so zásadami formálnej logiky premietol do rozhodujúcich skutkových záverov a z nich právnymi úvahami zdôvodnil výber právnych noriem, ktoré aplikoval a tiež aj konkrétne následky, ktoré z nich za

daného skutkového stavu vyvodil.

3.2. Na zdôraznenie správnosti krajský súd ďalej uviedol, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď pre posúdenie vznesenej námietky premlčania považoval za rozhodujúce ustálenie začatia plynutia premlčacej doby, teda kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz, pričom dospel k záveru, že námietka premlčania bola podaná dôvodne, a preto uplatnený nárok nie je možné z tohto dôvodu priznať. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalobkyne, že nakoľko nešlo o jednoduchý skutkový stav, až na základe znaleckého posudku z 10. 01. 2011 vypracovaného znalcom z odboru cestná doprava bolo možné prvýkrát vysloviť zodpovednosť žalovaného za poškodenie jej zdravia. Žalobkyňa získala informáciu o skutkových okolnostiach, týkajúcich sa žalovaného ako za škodu zodpovedajúceho subjektu bezprostredne po vzniku dopravnej nehody, keďže okrem žalovaného neexistovala iná osoba, ktorá by mohla byť zodpovedná za jej škodu, nakoľko účastníkmi dopravnej nehody reálne boli iba dve osoby - žalobkyňa jazdiaca na bicykli a žalovaný, ktorý mal otvoriť dvere na svojom vozidle. Nárok na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia vzniká dňom, keď zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený. Znalecký posudok č. 174/2017 Znaleckej organizácie v odbore zdravotníctvo a farmácia, forensic.sk na strane 52 uvádza, že stav považuje znalecká organizácia za ustálený jeden rok od ukončenia pobytu v národnom rehabilitačnom centre - teda k mesiacu máj 2010. Vychádzajúc zo znaleckého posudku č. 174/2017 od mesiaca máj 2010 začala žalobkyňa plynúť dvojročná premlčacia doba, ktorá uplynula v máji 2012, pričom právo na primerané zvýšenie odškodnenia za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia podľa zákona č. 437/2004 Z. z. si žalobkyňa uplatnila až žalobou doručenou súdu dňa 27. 12. 2012.

3.3. Podľa názoru odvolacieho súdu vznesenie námietky premlčania zo strany žalovaného nie je v posudzovanej veci v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 OZ.

3.4. Pokiaľ šlo o nárok na náhradu trov konania intervenienta, odvolací súd poukázal na skutočnosť, že s intervenientom súd koná rovnako ako so stranou sporu. Doručuje mu predložené listiny, predvolá ho na pojednávanie a pod. Vzhľadom k tomu, že intervenient má v zásade rovnaké práva a povinnosti ako strana sporu, má tiež právo na náhradu trov konania, v prípade, že ním podporovaná strana sporu bola úspešná. Tento záver vyplýval z rozhodnutí súdov vydaných za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, pričom ani po prijatí Civilného sporového poriadku, ktorý v podstate prevzal tento inštitút len s odlišným názvom, niet dôvodu odchyliť sa od tejto rozhodovacej praxe súdov.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“), prípustnosť ktorého vyvodila z ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4.1. Dovolateľka uviedla, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, keďže odvolací súd sa adekvátne nevysporiadal s jej argumentáciou, týkajúcou sa okamihu, kedy získala vedomosť o osobe škodcu. V rozhodnutí podľa nej absentuje náležité zdôvodnenie odvolacieho súdu, na základe ktorých (akých) konkrétnych informácií si žalobkyňa mohla urobiť dostatočný úsudok o zodpovednom subjekte. Za nedostatočne odôvodnené považovala namietané rozhodnutie aj vo vzťahu k výroku, ktorým potvrdil doplnací rozsudok okresného súdu. Žalobkyňa uviedla vlastnú argumentáciu k nedôvodnosti nároku na náhradu trov konania intervenienta, keď mala za to, že stranami v súdnom spore sú len žalobca a žalovaný.

4.2. Pokiaľ šlo o prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP dovolateľka uviedla, že okresný súd a prioritne krajský súd aplikovali právnu úpravu striktnie formalisticky a neuprednostnili výklad § 106 ods. 1 OZ v jej prospech ako poškodenej. Mala za to, že spravodlivé rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnych otázok, ktoré ešte neboli vyriešené v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu. Domáhala sa, aby v dovolacom konaní boli zodpovedané nasledujúce právne otázky: 1/ Je z pohľadu splnenia vedomosti o osobe škodcu ako parciálneho kritéria pre počiatok plynutia premlčacej doby podľa § 106 ods. 1 OZ prípustné, aby si pri dopravnej nehode poškodený bezprostredne po jej vzniku

subjektívne vyhodnotil otázku zodpovedného subjektu? 2/ Aké informácie a aká kvalita týchto informácií o skutkových okolnostiach umožňujú poškodenému určiť si osobu, ktorá za škodu zodpovedá z pohľadu splnenia vedomosti o osobe škodcu ako parciálneho kritéria pre počiatok plynutia premľacej doby podľa § 106 ods. 1 OZ? 3/ Aký vplyv na ustálenie vedomosti poškodeného o osobe škodcu podľa § 106 ods. 1 OZ má skutočnosť, že druhý účastník dopravnej nehody namieta svoju zodpovednosť za jej vznik?

4.3. Dovolateľka zároveň navrhla, aby dovolací súd v zmysle ustanovenia § 444 ods. 1 CSP odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, nakoľko na jej strane existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

5. Žalovaný v o vyjadrení k dovolaniu uviedol, že s dovolaním nesúhlasí, napadnuté rozhodnutie je zákonné, riadne odôvodnené dostatočne určité a zrozumiteľné. Namietané otázky sú skutkové. Preto navrhol dovolanie pre jeho nedôvodnosť zamietnuť.

5.1. Intervenient vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie nespĺňa zákonné náležitosti a dovolacie dôvody nie sú vymedzené zákonným spôsobom. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie odmietol, prípadne zamietol.

5.2. Žalobkyňa v duplike nesúhlasila s argumentami intervenienta. Zopakovala svoj dovolací návrh. V ďalšom podaní sa intervenient vyjadril k ostatnému vyjadreniu dovolateľky a jej argumentácii. Aj on zopakoval svoj dovolací návrh.

6. Podľa § 444 ods. 1 CSP, dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

6.1. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (pozri napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019 alebo 2Cdo/91/2021, ktoré prešlo aj testom ústavnosti, viď IV. ÚS 578/2022 a v ňom odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4SŽ/165/95).

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné, nie však dôvodné.

8. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 CSP a § 421 CSP.

9. Dovolací súd najskôr skúmal existenciu prvého z dovolateľkou uplatnených dovolacích dôvodov, ktorým je tzv. vada zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do

práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. Z hľadiska obsahového (§ 124 ods. 1 CSP) dovolateľka v dovolaní namietala nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu a jeho nedostatočné odôvodnenie.

12. K námietkam žalobkyne týkajúcim sa nedostatkov odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu treba uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový (skutočný) stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nepopierajú zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, nie sú svojvoľné, neudržateľné ani prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať aj v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom rámci, ktorý predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Inak povedané, judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument účastníka konania, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

13. Vo svetle uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu napadnutý dovolaním žalobkyne spĺňa kritériá pre odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP, preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný). Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že pre posúdenie vznesenej námietky premlčania považoval za rozhodujúce ustálenie začatia plynutia premlčacej doby, teda kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz, pričom dospel k záveru, že námietka premlčania bola podaná dôvodne, uplatnený nárok nie je možné z tohto dôvodu priznať. Z odôvodnení rozhodnutí obidvoch súdov nižších inštancií, chápaných v

ich organickej jednote ako celok (I. ÚS 259/2018) je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd prijaté rozhodnutie náležite vysvetlil. Odôvodnenie jeho rozsudku zodpovedá aj základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia, vyplýva z neho vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Odvolací súd sa stručným, ale dostatočným spôsobom vysporiadal s relevantnými odvolacími námietkami odvolateľky - žalobkyne. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné. Závery, ku ktorým odvolací súd dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Dovolací súd pripomína, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Dovolateľka v dovolaní neuvádza relevantné skutočnosti, ktoré by neboli zistené a vyhodnotené v základnom konaní.

13.1. Dovolací súd uvádza, že odvolací súd (spolu so súdom prvej inštancie) vo svojom odôvodnení dostatočným spôsobom poukázal na zistený skutkový stav a z neho vyvodil závery o premlčaní nároku i o možnosti priznať intervenientovi náhradu trov konania. V bodoch 40., 41. a 42. s odvolací súd dostatočným spôsobom zaoberal otázkou, kedy s a mohla žalobkyňa dozvedieť o osobe škodcu. Poukázal pritom na skutkové zistenia, rozhodnutie R 16/2014, pričom z napadnutého rozsudku v označených ustanoveniach možno jednoznačne vyvodíť, prečo odvolacia argumentácia žalobkyne nie je spôsobilá zmeny meritórneho rozhodnutia v tejto veci. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Z argumentácie žalobkyne vyplýva, ako keby spochybňovanie vlastnej zodpovednosti zo strany škodcu - žalovaného, malo mať za následok posunutie začatia plynutia premľacej doby, až do času, kedy je jeho zodpovednosť preukázaná. Avšak preukázanie zodpovednosti škodcu je práve účelom súdneho konania ako takého, je úplne prirodzené a je to jeho právom, že žalovaný svoju zodpovednosť za škodu spochybňuje. Vedomosť poškodeného o osobe škodcu a preukázanie zodpovednosti škodcu sú dve odlišné skutočnosti. Pokiaľ aj v trestnom konaní prebiehalo dokazovanie, ktoré malo objasniť priebeh predmetnej nehody, z hľadiska trestnej zodpovednosti žalovaného nešlo v danom prípade o spochybnenie osoby škodcu. Dokazovanie v trestnom konaní nesmerovalo k tomu, že by mohlo k nehode dôjsť následkom činu aj inej osoby ako žalobkyne alebo žalovaného. Z okolností celého sporu je jasné, že žalobkyňa svoju zodpovednosť vylučovala, tak jediná osoba, o ktorej by bolo možné uvažovať ako o zodpovednom škodcovi, je žalovaný. Už tento samotný fakt postačuje pre získanie vedomosti o osobe škodcu a tento samotný fakt postačuje na podanie žaloby. Takto to aj v označených ustanoveniach odvolací súd vymedzil a vysvetlil, a preto pripomienky, či požiadavky žalobkyne na „kvalitu informácie“ nie sú relevantné. Čo môže byť „kvalitnejšou informáciou“ ako samotná účasť iba dvoch osôb na incidente a následnom úradnom (trestnom) konaní. O argumentácii použitej žalobkyňou by bolo možné uvažovať napr. pri komplikovanejších nehodách, kde by mohlo zohrať úlohu viacero faktorov, resp. kde pripadá do úvahy zodpovednosť viacerých subjektov za ich prípadné porušenie povinností, napr. hromadné dopravné nehody a pod. O takýto prípad však v súdnej veci nejde. Spochybňovanie vlastnej zodpovednosti škodcu je pre určenie okamihu vedomosti poškodenej o jeho osobe irelevantné. Svoju zodpovednosť môže poškodený spochybňovať napokon aj po právoplatnom skončení veci, čo na realite a jeho prípadnom sankcionovaní nič nemení. Taktiež preukazovanie technických okolností nehodového deja na možnosť uvedomenia si poškodenej, ktorá osoba žalovanej spôsobila škodu, nie je podstatné. Samotné dokazovanie v trestnom konaní mohlo len vylúčiť zodpovednosť žalovaného, ale nie zistiť, či je zodpovedným - škodcom iná osoba okrem žalobkyne. Vyplýva to z okolností samotného nehodového deja, ktorého si žalobkyňa musela byť vedomá.

13.2. Pokiaľ ide o nedostatočné odôvodnenie tej časti rozhodnutia, ktorou odvolací súd potvrdil doplniaci rozsudok, považuje odôvodnenie tejto otázky v napadnutom rozsudku dovolací súd za dostatočné. Rovnako ako aj v celom dovolaní je dovolateľka nespokojná a vyžaduje vysvetlenie, v čom sú jej

námietky nesprávne. V rozhodnutí v bodoch 45. až 47. sú vysvetlené dôvody, prečo možno priznať intervenientovi nárok na náhradu trov konania s odkazom na jeho postavenie v konaní, vrátane odlišnosti od strán konania, existujúcu judikatúru i jej použiteľnosť za súčasnej právnej úpravy. Dovolací súd tu napokon poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 442/2022 z 20. septembra 2022, zverejnené aj v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR pod č. 86/2022.

13.3. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Nie je povinnosťou všeobecného súdu dôkladne po slovíčkach vysvetľovať strane konania pred všeobecným súdom, v čom sa mýli. V napadnutom rozhodnutí je presvedčivo vysvetlené, ako súd prihliadal na zásadné skutočnosti, počnúc určením vedomosti poškodenej o osobe škodcu a z toho vyplývajúceho plynutia premľacej doby a na otázky, ktoré svojím opravným prostriedkom, prípadne celou argumentáciou, v konaní otvorila žalobkyňa, je obsahom napadnutého rozhodnutia dostatočne a zrozumiteľne odpovedané.

14. Dovolací súd ďalej poznamenáva, že prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočíva na nesprávnych právnych záveroch, nakoľko nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (porovnaj R 24/2017). Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než konajúce súdy, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd v snahe autenticky porozumieť textu dovolania ako celku (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 z 25. mája 2021 alebo jeho nález sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 9. júna 2020) sa zaoberal aj celkovým postupom odvolacieho súdu pokiaľ išlo o hodnotenie skutkových zistení a potrebu dokazovania a nezistil porušenie procesných pravidiel CSP v odvolacom konaní, ktoré by mohli mať za následok prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

15. Dovolací súd po zistení, že dovolanie žalobkyne je podľa § 420 písm. f) CSP prípustné, avšak nedôvodné, pristúpil k skúmaniu existencie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 a § 432 CSP.

16. Žalobkyňa vyvodzovala prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, namietajúc nesprávne právne posúdenie troch otázok, týkajúcich sa ustálenia vedomosti poškodeného o osobe škodcu. Nižšie súdy vychádzali z názoru, že v danom prípade účastníkmi dopravnej nehody boli len žalobkyňa a žalovaný, krátko po dopravnej nehode mala žalobkyňa znalosť o osobe, ktorá by mohla byť zodpovedná za škodu, ktorá jej vznikla. Táto skutočná znalosť osoby zodpovedajúcej za škodu žalobkyne, ktorou od uvedeného dňa disponovala, nepochybne stačila na podanie žaloby.

17. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky: a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

17.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

17.2. Za právne posúdenie veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného

skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (*quaestio iuris*). Ich riešení predchádza riešenie skutkových otázok (*quaestio facti*), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym, či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav.

17.3. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje totiž dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a či sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, či je táto otázka riešená dovolacím súdom rozdielne alebo nebola riešená.

18. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní dovolania uplatňoval prílišný formalizmus. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup majúci na zreteli, že ustanovenia Civilného sporového poriadku vyžadujú istú mieru formálneho a obsahového vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Ak však dovolanie aj po zameraní sa dovolacieho súdu na jeho obsah (§ 124 CSP) zostáva naďalej nejednoznačné alebo nejasné v tom, že z neho nemožno s istotou usúdiť, ktorú právne významnú otázku mal dovolateľ na mysli, je potrebné mať na zreteli, že právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v ustanoveniach Civilného sporového poriadku nedáva žiadny priestor pre uplatnenie domniek alebo dedukcií dovolacieho súdu alebo jeho dohadov o tom, ktorú z viacerých právnych otázok riešených prvoinštančným a odvolacím súdom mal dovolateľ (jeho advokát) na mysli pri formulovaní dovolania.

18.1. Nevyhnutným predpokladom, aby dovolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, je konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešil nesprávne.

18.2. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním, nie o právnu otázku, ktorá podľa dovolateľa mala byť riešená. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

19. V dovolaní dovolateľka naformulovala 3 otázky, ale vo všeobecnosti ide o jednu právnu otázku, týkajúcu sa podmienok ustálenia jej vedomosti ako poškodenej o osobe zodpovednej za škodu - škodcovi. Dovolací súd sa v prvom rade zaoberal tým, či v danom prípade ide o otázku právnu. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania vyvodil záver, že žalobkyňa najneskôr tesne po nehode mala vedomosť, kto je zodpovedný zo škodu, teda o osobe škodcu. Záver, ktorý dovolateľka spochybňuje (vedomosť o zodpovednej osobe) je záverom skutkovým, nie je založený na aplikácii právnych noriem súdom na zistený skutkový stav, ale spočíva na vyhodnotení skutkových zistení, ku ktorým dospel súd v rámci dokazovania. Tomuto záveru svedčí aj vymedzenie otázok v dovolaní - najmä otázok č. 2 a č. 3 - ktoré výslovne požadujú od súdov stanovenie, aké informácie sa majú skutkovo preukazovať. Výsledkom tejto činnosti súdu nie sú právne závery, ale skutkové, čo znamená, že otázka nie je otázkou právnou, ale ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená vždy len v konkrétnych súvislostiach, a nie

vo všeobecnej rovine.

20. Možno uzavrieť, že dovolateľkou naformulované otázky nie sú otázkami právnymi, ale ide o skutkové otázky, ktorých posúdenie vždy závisí od konkrétnych okolností prípadu. Argumentácia dovolateľky vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP predstavuje iba polemiku s rozhodnutím odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie, resp. ide o námietky, ktoré sa týkajú spochybňovania správnosti skutkových zistení. Nesprávnym zistením skutkového stavu, prípadne len samou polemikou s rozhodnutím súdu nie je možné podľa Civilného sporového poriadku vymedziť dovolací dôvod, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci. Uplatnenie tohto dovolacieho dôvodu predpokladá spochybnenie správnosti riešenia právnych otázok odvolacím súdom (nie otázok skutkových). Podľa dovolacieho súdu takáto argumentácia v dovolaní dovolateľky absentuje. Dovolateľka sa de facto domáha opätovného posúdenia ňou tvrdeného skutkového stavu v jej prospech. Takéto tvrdenia nemožno považovať za právne otázky vymedzené zákonom predpokladaným spôsobom.

20.1. Dovolací súd len na okraj uvádza, že nie je jeho úlohou stanovovať v danom prípade presné kritériá na obsah zisťovaných informácií. Treba brať do úvahy, že v takýchto prípadoch je určujúca konkrétna situácia, vyplývajúca zo skutkového stavu. Inými slovami skutkové okolnosti môžu zmeniť náhľad na (potenciálnu) vedomosť poškodeného do takej miery, že nie je namieste ich vymedzovať vopred. Takéto kritériá posudzovania informácií by boli úplne všeobecné, že by si ich vo svoj prospech vedela vyložiť každá zo strán sporu. Naviac otázka vymedzenia kritérií skôr smeruje k obsahovej stránke rozhodnutia (teda toho, čo by malo byť obsahom odôvodnenia rozhodnutia), pričom s touto otázkou sa odvolací súd vysporiadal.

21. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie žalobkyne je podľa § 420 písm. f) CSP prípustné, avšak nedôvodné, v časti dovolania namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je prípustné. Vzhľadom na uvedené dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

22. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP v súlade so zásadou úspechu žalovaného a intervenienta v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.